

Aktivizácia nového spôsobu vnímania prírody

Podmienkou pre rozvinutie nového druhu vnímania prírody je nemyslieť iba v pojmoch, ale myslieť v obrazoch. V duchovnom svete existuje pre každú myšlienku a pre každé cítenie protiobraz. Myslieť v obrazoch znamená spájať sa aj s týmito protiobrazmi, lebo obsahujú formotvorné sily. Nie je to pohodlná cesta zasnívanej prechádzky prírodou, je to cesta aktívneho vythnutia a pozdvihnutia z jednoduchého zmyslového vnímania. Vonkajšie tvary treba pravdivo a verne pozorovať, no človek sa nesmie zastaviť pri tom, musí preniknúť ďalej za fyzický tvar.

Základom hmotného tvaru, ktorý vnímame zmyslami, je vnútorná duchovná forma. Rudolf Steiner v Poľnohospodárskom kurze (GA 327) popisuje zákonitosť, že každý živý organizmus má vždy jednu stránku vonkajšiu a jednu vnútornú, že každý organizmus vytvára vzťah toho vnútorného k tomu vonkajšiemu.

V Tajomstve trojice (GA 214) Steiner popisuje, ako v predlemúrskej dobe mal človek jediný univerzálny zmyslový orgán, ktorý v degenerovanom stave dnes poznáme ako šišinku (epifýzu). V tých dávnych dobách vraj vyzerala ako živá svietiaci baterka, ktorú človek vysúval z hlavy. Tento komplexný zmyslový orgán sa uzatváral postupne s rozčleňovaním a otváraním dnešných zmyslových orgánov. A človek postupne prestával vnímať to nadzmyslové a orientoval sa svojimi rozdelenými zmyslami stále viac a viac k tomu, do čoho sa toto nadzmyslové odievalo. Dnes bežne človek vníma iba tento vonkajší odev vnútornej formy.

Vo svete objektov sa tu zameriame na prírodu a z nej predovšetkým na rastliny, pretože tie okrem toho hmotného obalu majú aj prvý nadzmyslový článok - éterické telo, sústavu alebo organizmus životných síl. Podstata, bytosť rastliny sa v našom svete objavuje prostredníctvom éterického tela a fyzického tela. Silové éterné pletivo foriem je všade okolo nás ako pletivo myšlienok éterického sveta rastlín rozprestreté v pohyblivých zoskupeniach a obrazoch, v línách a prúdeniach.

Zaujímavé je, že hmatový orgán človeka je tiež podobný pletivu rozprestretému po povrchu tela. Sprostredkováva človeku dotykové vnemy, ktoré poskytujú zážitok oddelenia sa od okolia, a teda vyčlenenia toho, čo patrí k ja a toho, čo patrí vonkajšku. Z povrchu tela vysielajú jemné rozvetvenia do vnútra, aby človek mohol svoje Ja rozprestrieť do celého tela.

Rastlina má v sebe tvorivé sily vyrastania ako pohyb vnútorných živých síl. Človek k nim dokáže preniknúť aktivizáciou nových síl vnímania, ktoré musí vypestovať. Potenciálne má tieto možnosti každý človek, pretože podobne ako rastlina, aj človek nesie svoje éterické telo. Živé sily éterického tela rastliny aj človeka sú bezprostredne spojené s imagináciami, ktoré do neho prúdia z vesmíru. A človek sa musí stať pozorovateľom týchto skrytých síl a začať vnímať živú prírodu v podobe obrazov životných síl.

Človek má éterické telo zavinuté do fyzického. V dávnych dobách sa vysúvalo smerom von samovoľne. Dnes sa ho musíme naučiť vysúvať slobodne práve prostredníctvom obrazcov, ktorými je každá rastlina tiež súčasťou našej ľudskej bytosti. Éterické telo človeka sprostredováva vnútorné formy rastlín, lebo obsahuje rovnako pohyb síl vyrastania a vzniku ako rastliny. Tým je človeku umožnené vnímať to nadmyslové, čo k človeku prichádza zvonku zo sveta rastlín. Bytosti rastlín sa v tomto našom svete prejavujú v podobách éterického elementu a v podobách fyzických.

Cvičenia na aktivizáciu rozšíreného vnímania rastlín (alebo aj iných živých bytostí):

1. Cvičenie - Hľadanie vlákien éterického pletiva pomocou otázok

Otázky kladieme kvetom, bylinám, stromom, ale aj celým prírodným oblastiam, ktoré tvoria akúsi typickú krajinku v celej obrovskej prírode. Obraciame sa predovšetkým na zmyslovo vnímateľný objekt prírody. Položíme otázku a trpezlivo čakáme. nejde o to, aby sme ako v bežnom rozhovore medzi ľuďmi, dostali okamžitú odpoveď. Položíme otázku a ostaneme pokojne s otvorenou dušou a čakáme na spojenie prostredníctvom tohto neviditeľného pletiva.

Toto spojenie môže byť posilnené a pripravené, ak sme sa predtým dlhšiu dobu zaoberali myšlienkami niekoho, kto takéto spojenie dobre pozná. Je to akoby sme sa na rozšírené vnímanie vopred pripravovali a cvičeniami si budovali základy nového vnímania. Zoznamovanie sa s inšpirujúcimi myšlienkami je akoby tréningom vnútornej pripravenosti síl. Tento tréning by sa mal robiť systematicky a cvičiaci by mal opakovane vnímať dlhšiu dobu tie isté imaginácie.

Takýmto spájaním sa s éterickým pletivom myšlienok sa pozvoľna získava integrita človeka. Len ak sa na to neviditeľné človek pýta, môže si vypestovať sily na jeho vnímanie.

Položenie otázky je akýmsi privolaním prevozníka cez priepastnú rieku oddeľujúcu zmyslový a nadzmyslový svet.

2. Cvičenie - Vymazanie fyzickej hmoty živého objektu

V Theozofii Rudolf Steiner popisuje svoju metódu: "Myslme si nejaký ohraničený priestor vyplnený fyzickými telesami rôzneho druhu. A teraz si tieto fyzické telesá odmyslíme a na ich miestach si myslme duté priestory. Medzery akoby prázdne si však myslme ako naplnené najrozličnejšími formami, ktoré sú v rozmanitých vzťahoch k dovtedajším telesám."

Ako sa to môžeme naučiť? Musíme mocným rozhodnutím vôle [vylúčiť](#) to, čo vnímajú zmysly. Vymažeme tiež všetky intelektuálne poznatky o objekte, spomienky, aj všetky citové alebo emočné asociácie. Akoby sa nielen hmota ako piesok "vysypal" preč z objektu, ale akoby sa odparili alebo vyšumeli aj všetky osobné poznatky alebo pocity spojené s daným objektom. Ako bublinky z minerálky, keď sa otvorí fľaša. Všetok "prach" z pozorovania odstránime.

Čo ostane? To, čo má nadzmyslovú povahu, vnútorné duchovné skutočnosti, sily, pohyby, farby, tvary, no bez ich lipnutia na fyzickej hmote. "V najnižšej oblasti praobrazov sa veci a bytosti, ktoré sú vo fyzickom svete stelesnené, vyskytujú ako dutiny. Pri fyzickom stelesnení sa potom dutiny naplnia fyzickou látkou." - píše Rudolf Steiner tak isto v Theozofii. Ak pri pozorovaní vytvoríme takýto dutý priestor, vrastáme do niečoho, čo sa dá nazvať nebeským tvorením.

Konkrétne, ak pozorujeme rastlinu, po dobrom pozorovaní si ju v duchu predstavíme. Vytvoríme dobrú fyzickú predstavu so všetkými kvalitami a zmyslovými vnemami. Potom si z tohoto obrazu vymažeme všetko fyzické, intelektuálne a emočné a vytvoríme dutý priestor v tom prostredí, v ktorom sa rastlina v skutočnosti nachádza. ...

Dutý priestor teraz obsahuje niečo, čo doposiaľ nepoznáme, na čo si takýmito cvičeniami len pripravujeme nové vnímacie orgány duše. A tak ostávame v tichosti pozornosťou v dutom priestore a necháme, aby sa v našej duši ohlásili prvé vnemy. Akoby sme voči objektu nastavili svoju dušu ako miskú na prijímanie toho, čo sa v dutom priestore nachádza. Rastlina sa sam

Aktivizácia nového spôsobu vnímania prírody

Napísal Administrator

Sobota, 21 December 2024 01:31 - Posledná úprava Sobota, 21 December 2024 07:40

vysloví.

[Kultivácia zmyslového vnímania](#) < späť